

**УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ –
БИТОЛА**

ПРАВИЛНИК

**ЗА УСЛОВИТЕ, КРИТЕРИУМИТЕ И ПРАВИЛАТА
ЗА ЗАПИШУВАЊЕ И СТУДИРАЊЕ
НА ПРВ ЦИКЛУС СТУДИИ НА
УНИВЕРЗИТЕТОТ
„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ - БИТОЛА**

(ПРЕЧИСТЕН ТЕКСТ)

Битола, 2019 година

СОДРЖИНА

<u>Општи одредби</u>	3
<u>Прв циклус студии</u>	3
<u>Услови и критериуми за запишување</u>	4
<u>Организација на наставата</u>	7
<u>Права и обврски на студентите во текот на студирањето</u>	8
<u>Напредување во текот на студирањето</u>	9
<u>Запишување семестри и евидентирање студиска година</u>	10
<u>Мобилност на студентите и паралелно студирање</u>	12
<u>Испитен режим и начин на оценување</u>	13
<u>Начин на пријавување испити и водење евиденција за спроведените испити</u>	16
<u>Приговор на завршна оценка</u>	18
<u>Дипломска работа</u>	19
<u>Јазик на реализација</u>	20
<u>Студенти</u>	21
<u>Конфликт на интереси</u>	21
<u>Дипломи</u>	22
<u>Студиска програма за заедничка диплома</u>	23
<u>Студиска програма за двојна диплома</u>	23
<u>Награди</u>	24
<u>Рокови</u>	24
<u>Преодни и завршни одредби</u>	24

Врз основа на член 94 точка 22 од Законот за високото образование (Службен весник на РМ бр. 82/2018), Универзитетскиот сенат на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола, на 164-та седница одржана на ден 21.09.2018 година, со изменување и дополнување на 167-та седница одржана на ден 28.01.2019 година, го донесе следниов:

ПРАВИЛНИК

ЗА УСЛОВИТЕ, КРИТЕРИУМИТЕ И ПРАВИЛАТА ЗА ЗАПИШУВАЊЕ И СТУДИРАЊЕ НА ПРВ ЦИКЛУС СТУДИИ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ - БИТОЛА

(ПРЕЧИСТЕН ТЕКСТ)

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој Правилник се уредуваат условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на прв циклус студии на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола.

Член 2

Одредбите на овој Правилник ги применуваат единиците на Универзитетот што вршат високообразовна дејност на студии од прв циклус.

Член 3

Првиот циклус студии на Универзитетот се организира во согласност со Законот за високото образование, Статутот на Универзитетот, Правилникот за единствениот кредит трансфер систем и преминот од една на друга студиска програма, односно од една на друга единица на Универзитетот, Статутите на единиците на Универзитетот и другите општи акти на Универзитетот.

Член 4

Со овој Правилник се обезбедува ефикасност на студиите како и реализација на насоките за создавање Единствен простор на високо образование во Европа и примена на Болоњскиот процес преку обезбедување висок квалитет на студиите, зголемување на мобилноста на студентите и наставниците и зголемување на проодноста на студирањето.

ПРВ ЦИКЛУС СТУДИИ

Член 5

Единиците на Универзитетот можат да организираат два вида студии од прв циклус врз основа на акредитирани студиски програми:

- прв циклус академски (додипломски) студии
- прв циклус стручни студии

Првиот циклус академски студии (додипломски студии) трае три или четири години и со неговото завршување се стекнуваат 180, односно 240 ЕКТС кредити.

Траењето на студиите и бројот на кредитите за студиските програми за регулираните професии се утврдуваат со закон и со студиската програма.

Стручните студии од прв циклус траат три години и со нивно завршување се стекнуваат 180 ЕКТС кредити, освен ако со Законот за високо образование не е поинаку одредено.

Во рамките на првиот циклус стручни студии можат да се реализираат и кратки стручни студиски програми со 60 до 120 ЕКТС кредити. Со завршување на стручните студии од 60 до 120 ЕКТС кредити се стекнува соодветен стручен назив, во согласност со Законот за високо образование.

Член 6

Првиот циклус студии е во согласност со Европскиот кредит трансфер систем за пренос и акумулација на кредити (во натамошниот текст: ЕКТС), според кој за една година на студии се стекнуваат 60 ЕКТС кредити.

Член 7

Единствените основи за организирање и реализација на студиските програми и режимот за студирање според Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС) се определени со Правилникот за единствениот кредит трансфер систем и преминот од една на друга студиска програма, односно од една на друга единица на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола.

УСЛОВИ И КРИТЕРИУМИ ЗА ЗАПИШУВАЊЕ

Член 8

На прв циклус студии (академски, академски од областа на уметностите и стручни студии) може да се запише лице кое положило државна матура или меѓународна матура или кое завршило четиригодишно средно образование според прописите кои важеле пред воведувањето на државната матура и кое ги исполнува условите предвидени со Законот за високото образование, Статутот на Универзитетот, овој Правилник и Конкурсот за запишување студенти на прв циклус студии.

На прв циклус студии може да се запишат и лица кои претходно завршиле соодветно вишо, односно високо образование, како и лица кои паралелно студираат сродни факултети, студиски групи или насоки, во согласност со условите во Конкурсот.

Член 9

Државјаните на Република Македонија имаат право на образование под еднакви услови на единиците во состав на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола.

Странските државјани можат, со примената на начелото на заемност, да се образоваат на единиците во состав на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола под еднакви услови како и државјаните на Република Македонија.

Странските државјани, без примена на начелото на заемност, можат да се образоваат на единиците во состав на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола, под услови што поблиску ги утврдува Универзитетот во Конкурсот.

Лицата без државјанство имаат право на високо образование на единиците во состав на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ – Битола под еднакви услови како и државјаните на Република Македонија.

Член 10

Право на запишување на прв циклус на образование имаат и лица кои не завршиле еднакво образование во странство.

Оценка за исполнетоста на условите за упис врши Комисија на Универзитетот, составена од 5 (пет) члена, што ја формира Ректорската управа.

Член 11

Студентите можат да се запишат како редовни или како вонредни студенти во согласност со условите наведени во Конкурсот.

Член 12

Образованието на студентите може да се финансира од Буџетот на РМ или студентите да ги плаќаат самостојно трошоците за студирање.

За студентите чие образование се финансира од Буџетот на РМ Универзитетот на предлог на Единицата може да воведо партиципација во трошоците за студирање.

За студентите чие образование не се финансира од Буџетот на РМ Универзитетот на предлог на Единицата може да воведо школарина за студирање, во рамките на бројот на студентите определен со Конкурсот.

Максималните износи за партиципација/школарина ги уврдува Националниот совет по претходна согласност од Владата на РМ.

Со партиципацијата/школарината се утврдуваат трошоците на студирање за една студиска година, односно за стекнување 60 ЕКТС кредити.

Член 13

Универзитетот/Единицата нема да наплатува партиципација за:

- лица без родители помлади од 26 годишна возраст, доколку се невработени

- лица со инвалидност, согласно уредбата која ја донесува Владата по предлог на Националниот совет

- воени инвалиди

- лица растени во домови за напуштени деца доколку се невработени и

- други лица утврдени со уредбата на Владата донесена по предлог на Националниот совет.

Средствата за партиципација на овие лица ќе се покриваат од Буџетот на Република Македонија.

Член 14

Одлука за бројот на студентите, чие образование се финансира од Буџетот на Република Македонија, на предлог од Универзитетот и по претходно мислење на Советот, донесува Владата на Република Македонија.

Одлука за бројот на студентите што се запишуваат надвор од бројот утврден во ставот 1 на овој член, донесува Универзитетот, под условите

утврдени во Законот за високото образование, по претходна согласност од Владата на Република Македонија.

Член 15

Студентите кои се запишуваат на студиските програми од прв циклус, склучуваат договори со Универзитетот/Единицата за меѓусебните права и обврски во остварувањето на наставно-образовниот процес.

Член 16

Студентот чие финансирање се врши од Буџетот на Република Македонија кој без оправдани причини не ги исполни условите утврдени со правилата за студирање на Универзитетот утврдени во член 37 од овој правилник ги сноси трошоците за студирање во износот на школарината.

Запишувањето на оваа категорија студенти се врши под истите услови и критериуми како и на редовните студенти финансирани од државата, со поднесување на писмена согласност за подмирување на школарината за студирање.

Член 17

Универзитетот ги утврдува критериумите врз основа на кои се врши изборот на кандидатите за запишување на студиите со Конкурсот за I циклус студии на Универзитетот, според член 18 од овој Правилник.

Универзитетот ја утврдува постапката за избор на кандидатите за запишување на начин кој гарантира рамноправност на сите кандидати без оглед на раса, боја на кожа, пол, род, јазик, вера, политичко или друго уверување, етничко, национално или социјално потекло, имот, раѓање, општествена положба, инвалидност, сексуална ориентација и возраст.

Странските државјани се запишуваат на студии на единиците во состав на Универзитетот под исти услови како и државјаните на Република Македонија и плаќаат школарина во висина утврдена од страна на Универзитетот.

Член 18

Запишувањето на прв циклус студии се врши врз основа на јавен Конкурс што го објавува Универзитетот најмалку 5 (пет) месеци пред започнувањето на наставата. Единиците до Универзитетот доставуваат предлог за бројот на студенти и висината на износите за партиципација/школарина на студиите.

Конкурсот се објавува во најмалку еден дневен весник што излегува во Република Македонија и на веб страните на Универзитетот/Единиците.

Конкурсот содржи: име и адреса на Универзитетот, име и адреса на единицата на Универзитетот, назив на студиската програма за прв циклус студии, место на изведување на студиската програма, предвиден број слободни места за запишување, постапки и рокови за пријавување и изведување на уписот и запишувањето на студиите, времетраење на студиите, висината на партиципацијата/школарината, доколку студентот е должен да ги плати.

Кандидатите се пријавуваат на објавениот Конкурс со пополнување пријава за упис на прв циклус, во согласност со Конкурсот. Пријавата и другата потребна документација за упис наведени во Конкурсот се доставува до Универзитетот/Единицата во согласност со објавениот Конкурс.

Член 19

Постапката за рангирање и утврдување листа на примените кандидати, ја спроведуваат конкурсните комисии што ги формираат единиците на Универзитетот, во согласност со Конкурсот и Упатството за негова реализација.

За запишаните студенти се отвора личен картон, се заведуваат во матичната книга за запишани студенти и се издава индекс и студентска легитимација.

За запишаните студенти се води и евиденција во системот за електронска евиденција, во согласност со правилникот што го регулира водењето електронска евиденција.

За следење на реализацијата на Конкурсот, Ректорската управа формира Универзитетска конкурсна комисија.

ОРГАНИЗАЦИЈА НА НАСТАВАТА

Член 20

Студиската година почнува на 1 октомври, а завршува на 30 септември следната година и се дели на два семестри, зимски и летен.

Зимскиот семестар започнува на 1 октомври, а завршува на 14 февруари наредната година, а наставата трае од 1 октомври до 15 јануари наредната година. Тој трае 18 седмици (13 седмици настава + 2 колоквиумски седмици + 3 седмици испитен рок).

Летниот семестар започнува на 15 февруари и завршува на 30 септември, а наставата трае од 15 февруари до 31 мај. Тој трае 21 седмица (13 седмици настава + 2 колоквиумски седмици + 2 x 3 седмици испитни рокови во јуни и септември).

Распустот трае не помалку од 60 дена во рамките на една календарска година во согласност со студентскиот календар.

Летните активности на Универзитетот (летни школи, летни универзитети, летни семинари и др.) траат во времето од 30 јуни до 15 септември.

Во рамките на најмногу 40 недели годишно, вкупното оптоварување на студентите изнесува 1.500 часа годишно.

Во случаите од претходниот став на овој член студиските програми од првиот циклус содржат најмалку 20, а најмногу 30 часа предавања, вежби и семинари неделно и 30 недели годишно.

По исклучок, ако студиската програма содржи практично оспособување, вкупното оптоварување на студентот не смее да надмине 40 часа неделно и 45 недели годишно.

Оптоварувањето на студентите од ставот 6 на овој член опфаќа предавања, вежби, семинари, индивидуална настава и другите облици на студиите кои се соодветни на специфичноста на наставно-научната и уметничката област (практично оспособување, хоспитација, настапи, теренска работа и слично), консултативно-инструктивна настава, форми на континуирана проверка на знаењето, испити, контакт часови, како и индивидуална студиска работа (спортска работа, истражување на литература, семинарски задачи, проектна работа), самостојно учење, како и изработката на дипломска задача.

Член 21

Наставата се организира и изведува врз основа на утврден распоред на часови. Универзитетот, односно единиците се должни да го објават распоредот на часовите најдоцна 10 дена пред почетокот на наставата, на веб страната и на огласна табла на Единицата.

Распоредот на часови содржи: име на студиската програма, студиска година, име на предметот, време (ден, час) на одржување на наставата, место на одржување на наставата (предавална/амфитеатар/лабораторија и сл.), име на наставникот и други информации за наставата.

На почетокот на семестарот секој предметен наставник е должен за секој предмет да изготви план за реализација на наставата.

Предметниот наставник е должен во првата седмица од наставата да ги запознае студентите со планот за работа на предметот и истиот да го објави на веб страната на Единицата.

Член 22

Предметниот наставник и соработникот, во рамките на нивните надлежности, се одговорни за изведувањето на сите облици на настава: предавања, вежби, практична работа, менторство и др. и за реализација на предвидениот план за работа за соодветниот предмет.

Наставникот и соработникот, во согласност со претходниот став, се должни во текот на наставата, изработката на индивидуалните работи и подготовката за проверка на знаењето, да им помогнат на студентите преку организирање часови за консултации. Термините за консултации треба да бидат усогласени со термините за настава и истите да бидат достапни за студентите преку јавно истакнување на огласна табла и на веб страна на Единицата на Универзитетот.

Часовите за консултација треба да изнесуваат најмалку 4 (четири) часа неделно за наставниците и најмалку 8 (осум) часови неделно за соработниците, распоредени во најмалку два дена во текот на седмицата. Одлука во врска со овој став, донесува Единицата на Универзитетот.

ПРАВА И ОБВРСКИ НА СТУДЕНТИТЕ ВО ТЕКОТ НА СТУДИРАЊЕТО

Член 23

Студентот има право да:

1. студира истовремено на повеќе студиски програми и да изучува дополнителни курсеви
2. ги користи библиотеката и базите на податоци, просторот, опремата (учебните помагала), софтверот и друга научна и стручна инфраструктура на Универзитетот/Единицата на којашто студира
3. учествува во научно-истражувачката, уметничката и стручната дејност при што му се гарантираат авторски, пронаоѓачки и слични права и награди
4. избира и да биде избран како претставник на студентите во органите на Универзитетот и Единицата на којашто студира
5. користи услуги на студентскиот стандард (сместување, исхрана, здравствена заштита и друго), градски и меѓуградски превоз според условите утврдени со закон од вршителите на соодветните дејности
6. ги користи Универзитетските објекти за спортска и културна дејност

7. ги продолжи студиите што ги прекинал под услови определени со Статутот на Универзитетот и овој Правилник

8. користи распуст не помалку од 60 дена во рамките на една календарска година

9. остварува соработка со студентите во земјата и во странство и

10. остварува и други права во согласност со закон и со Статутот на Универзитетот.

Член 24

Студентот има обврска да:

1. ги исполнува задачите пропишани во студиските програми

2. ги почитува одредбите од Законот за високо образование, Статутот на Универзитетот и другите правни акти на внатрешното уредување

3. се придржува кон решенијата и одлуките на Универзитетот и на Единицата

4. да ги почитува авторските права на авторите на учебниците, монографиите и учебните помагала и

5. да дејствува во согласност со студентскиот етички кодекс кој го подготвува и одобрува Универзитетот во согласност со студентското претставување.

Редовниот студент може да отсутува од настава или вежби најмногу три пати (оправдано и/или неоправдано) во текот на семестарот, во спротивно нема право на полагање на предметот преку колоквиуми.

Доколку студентот не ги положи колоквиумите како начин на полагање на испитот, тогаш целата материја од предметната програма ја полага на завршниот испит. Ако предметот е во зимскиот семестар, ова право трае до првото наредно запишување на зимскиот семестар. Ако предметот е во летниот семестар, ова право трае до наредното запишување на летниот семестар.

Студентите, во текот на студиите, должни се да посетуваат практична настава, доколку истата е предвидена со студиската програма.

НАПРЕДУВАЊЕ ВО ТЕКОТ НА СТУДИРАЊЕТО

Член 25

Студентот напредува во текот на студирањето, односно запишува предмети преку бројот на остварените кредити.

Студентот може да запише минимум 24 кредити, но не повеќе од 42 кредити во семестар.

Студентот може да запише помал број кредити од оние наведени во претходниот став доколку му се останати предмети што носат вкупен број кредити помал од 24.

Доколку студентот ги има реализирано сите останати обврски според студиската програма, но нема дипломирано, може да ги запише кредитите од дипломската работа и во зимски и во летен семестар.

Член 26

Студентот кој запишува зимски семестар, во тој семестар:

- Задолжително повторно ги запишува сите предмети (кредити) што не ги положил заклучно со септемврскиот испитен рок од претходниот, односно претходните зимски семестри

- Запишува нови предмети (кредити) од наредниот, односно наредните зимски семестри според студиската програма. Притоа, прво се запишуваат нови задолжителни предмети, а потоа нови изборни предмети
- Ако студентот веќе ги реализирал сите обврски од претходниот зимски семестар, тогаш сите предмети се нови предмети од наредниот, односно редоследно наредните зимски семестри.

Член 27

Студентот кој запишува летен семестар, во тој семестар:

- Задолжително повторно ги запишува сите предмети (кредити) што не ги положил заклучно со февруарскиот испитен рок од претходниот, односно претходните летни семестри
- Запишува нови предмети (кредити) од наредниот, односно наредните летни семестри според студиската програма. Притоа прво се запишуваат нови задолжителни предмети, а потоа нови изборни предмети
- Ако студентот веќе ги реализирал сите обврски од претходниот, односно претходните летни семестри, тогаш сите предмети се нови предмети од наредниот, односно редоследно наредните летни семестри.

Член 28

Студентите кои повторно запишуваат предмети, смеат да запишат нов предмет којшто според студиската програма условува претходно полагање на предметот што повторно се запишува, но полагањето на предметите треба да е редоследно.

ЗАПИШУВАЊЕ СЕМЕСТРИ И ЕВИДЕНТИРАЊЕ СТУДИСКА ГОДИНА

Член 29

Студентите запишуваат семестри. Статус на студент во тековната студиска година на првиот циклус студии имаат студентите кои ќе запишат, односно презапишат семестар.

Запишувањето семестри се врши во согласност со Правилникот за единствениот кредит трансфер систем и преминот од една на друга студиска програма, односно од една на друга единица на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола.

Евидентирањето студиска година се врши врз основа на потребниот број освоени кредити определени со членовите 31, 32 и 33 од овој Правилник.

Член 30

Евидентирањето пооделни студиски години според бројот на освоени кредити, се однесува на водењето евиденција на студентите по студиски години, додека напредувањето во текот на студиите е поврзано со освоениите кредити, во согласност со членовите 25, 26 и 27 од овој Правилник.

Член 31

Доколку студентот освоил најмалку 36 европски кредити се смета дека е студент во втора година на прв циклус студии.

Доколку студентот освоил најмалку 90 европски кредити се смета дека е студент во трета година на прв циклус студии.

Доколку студентот освоил најмалку 150 европски кредити се смета дека е студент во четврта година на прв циклус студии.

Доколку студентот освоил најмалку 210 европски кредити се смета дека е студент во петта година на прв циклус интегрирани студии.

Член 32

Студентите кои студираат на четиригодишна студиска програма, а кои ги имаат ислушано сите предмети предвидени со студиската програма и имаат освоено најмалку 180 кредити, се стекнуваат со статус на апсолвент.

Студентите кои студираат на тригодишна студиска програма, а кои ги имаат ислушано сите предмети предвидени со студиската програма и имаат освоено најмалку 120 кредити, се стекнуваат со статус на апсолвент.

Студентите кои студираат на петгодишна студиска програма, а кои ги имаат ислушано сите предмети предвидени со студиската програма и имаат освоено најмалку 240 кредити, се стекнуваат со статус на апсолвент.

Член 33

Студентите кои ги положиле сите предмети предвидени со студиската програма и до почетокот на новата студиска година го запишале, но не ја одбрале дипломската работа, само ја евидентираат последната студиска година.

Студентите кои ги положиле сите предмети од зимските семестри предвидени со студиската програма, но сè уште имаат неположени предмети од летните семестри, во зимскиот семестар во новата студиска година не запишуваат предмети, туку само ја евидентираат студиската година.

Член 34

Запишувањето семестар, односно предмети во дадениот семестар се врши во согласност со претходно положените предмети и освоените кредити, според членовите 25, 26 и 27 од овој Правилник.

Член 35

Евиденцијата на предмет што се запишуваат, податоците дали тоа се повторно запишани предмети или нови предмети, како и висината на школарината се врши преку пополнување пријавни листови од страна на студентите при запишувањето предмети.

Формата и содржината на пријавниот лист ја пропишува Ректорската управа.

Точноста на податоците во пријавниот лист со свој потпис ја потврдуваат надлежниот референт во Службата за студентски прашања и координаторот/администраторот за ЕКТС за соодветната студиска програма.

Запишаните предмети задолжително се евидентираат и во системот за електронска евиденција

Член 36

Плаќањето на надоместокот за партиципација/школарина при запишувањето на семестарот се одредува според запишаните кредити. Пресметката се врши на начин што надоместокот за партиципација/школарина

се дели со бројот на кредити за една студиска година, односно со 60 и така добиениот износ се множи со бројот на запишаните кредити на нови предмети.

Студентите (во квота со партиципација, квота со школарина и вонредните студенти) коишто повторно запишуваат предмет, плаќаат 80% од партиципацијата, односно од износот за трошоците за студирање во согласност со статусот на студентот.

Член 37

Студентите запишани во државна квота, кои по третпат не оствариле право за напредување во согласност со член 31 од овој Правилник, ги продолжуваат студиите како студенти што студираат со школарина.

Одредбата од став 1 не важи за студенти кои од оправдани причини по третпат не го оствариле правото за напредување.

Како оправдани причини се сметаат:

- боледување подолго од 3 (три) месеци
- бременост и породување
- отсуство од земјата во случај кога кандидатот е упатен привремено да извршува работи во странство, научно усовршување во странство, учество во научни и спортски експедиции и слично и
- други оправдани причини.

По барање на студентот од оправдани причини, наведени во претходниот став, студиите можат да бидат ставени во мирување, додека траат оправданите причини, но не подолго од две години. Одлука за ставање на студиите во мирување носи Деканот на Единицата на Универзитетот. Времето за коешто студиите се ставени во мирување не се засметува во вкупниот рок за завршување на студиите предвидени со овој Правилник.

Се смета дека студентот ги прекинал студиите доколку не запише семестар, заклучно до почетокот на наредниот семестар, иако ги исполнил условите.

Доколку за време на прекинот на студиите се измени студиската програма, или истата повеќе не е активна, студентот е должен да ги продолжи студиите по изменетата или новата студиска програма, при што е должен да ги ислуша, да ги исполни и да ги полага разликите во изменетата студиска програма.

Одлука за продолжување на прекинатите студии по барање на студентот носи Деканот/Директорот на Единицата на Универзитетот

За времетраењето на прекинот на студиите, студентот не плаќа партиципација, односно школарина.

МОБИЛНОСТ НА СТУДЕНТИТЕ, ПАРАЛЕЛНО СТУДИРАЊЕ И ПРИЗНАВАЊЕ НА ИСПИТИ

Член 38

Студентите имаат право и можност да запишуваат и полагаат предмети на други студиски програми во рамките на Единицата, на други единици на Универзитетот, на други универзитети во земјата и на други универзитети во странство, во рамки на програми за мобилност на студенти.

Кредитите можат да се пренесуваат од една на друга иста, слична или различна студиска програма во рамките на високообразовните установи во земјата и странство.

Критериумите и условите за пренесување кредитите и условите за преминување меѓу студиските програми поблиску се уредуваат со Правилникот за единствениот кредит трансфер систем и преминот од една на друга студиска програма, односно од една на друга единица на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ – Битола, Правилникот за мобилност на универзитетите во земјата и во странство на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ – Битола на Универзитетот и со договорот склучен меѓу високообразовните установи.

Освен начинот и условите за признавање испити предвидени со Правилникот за единствениот кредит трансфер систем и преминот од една на друга студиска програма, односно од една на друга единица на Универзитетот, како и Правилникот за мобилност на универзитетите во земјата и во странство, на студентот којшто се запишува или студира на студиска програма на Единица на Универзитетот, на негово барање, може да му се признаат и положени испити, односно стекнати ЕКТС кредити, доколку испитите ги положил, односно ЕКТС кредитите ги стекнал претходно, и тоа: на истата единица на Универзитетот, на друга единица во рамките на Универзитетот или на друг универзитет во земјата и/или странство.

При признавањето на испитите, односно стекнувањето на ЕКТС кредитите, доколку испитот што го положил студентот не е вреднуван со ЕКТС кредити или е вреднуван со повеќе или помалку ЕКТС кредити отколку предметот за којшто се бара да се признае испитот, истиот ќе се признае со толку ЕКТС кредити колку што носи предметот на студиската програма на којашто е запишан студентот, за којшто е извршено признавањето.

Условите и начинот за остварување на правото од став 4 од овој член, ги определуваат единиците на Универзитетот. По барањето, на студентот му се доставува соодветно решение/одлука со признати испити и број на признати ЕКТС кредити.

Член 39

Премин од една на друга студиска програма, доколку постои можност и под услови дефинирани со посебна одлука на единицата, може да се оствари ако се работи за:

- премин од една на друга програма академски студии
- премин од една на друга програма стручни студии
- премин од академска студиска програма на програма на стручни студии.

Премин од програма на стручни студии на програма на академски студии не може да има.

Член 40

Студентите можат паралелно да студираат и на друга студиска програма во рамките на единицата на Универзитетот, на други единици на Универзитетот или на други универзитети во земјата. По успешното завршување на двете студиски програми студентот добива две дипломи.

ИСПИТЕН РЕЖИМ И НАЧИН НА ОЦЕНУВАЊЕ

Член 41

Наставните дисциплини од студиската програма можат да се полагаат: **континуирано** - преку колоквиуми или **преку завршно оценување**.

Проверката на знаењето на студентот, по наставните предмети, се врши во текот на наставно-образовниот процес и се изразува во поени. Во зависност од бројот на освоени поени студентот добива оценка изразена во броеви од 5 (пет) до 10 (десет), при што оценката 5 (пет) означува недоволен успех.

Проверката на знаењето по одделни наставни предмети се врши на начин определен од предметниот наставник, а кој начин се вградува во студиската програма и се спроведуваат во роковите утврдени со Статутот на Универзитетот.

Член 42

Во рамките на континуираното оценување студентот полага два колоквиуми. Доколку студентот не го положи првиот колоквиум, истиот може да го полага уште еднаш на поправен колоквиум организиран надвор од термините за настава.

Студентот има право да полага втор колоквиум доколку го има положено првиот колоквиум. Доколку студентот не го положи вториот колоквиум, истиот може да го полага само уште еднаш, и тоа во првиот нареден испитен рок. Доколку не го положи, полага завршен испит во наредните испитни рокови.

Член 43

Оценката од завршното или континуираното оценување задолжително се запишува во индексот, во пријавата за завршно оценување и во електронски систем.

Доколку полагањето се врши преку колоквиуми, тогаш студентот полага два колоквиуми, а оценувањето на колоквиумите се врши со поени од 0 до 80; за полагање на соодветниот колоквиум потребно е да се освои минимум 41 поен, притоа за формирањето на оценката се зема просечниот број поени освоени на двата колоквиуми.

Останатите 20 поени до вкупниот број од максимум 100 поени се добиваат врз основа на другите активности и резултати на студентите и тоа:

- **прва група до 10 поени:**
  - присуство и активност на предавањата
  - присуство и активност на вежби.
- **втора група до 10 поени:**
  - изработка на семинарски труд
  - самостојна (домашна) работа
  - изработени или реализирани проекти/програми.
- **треќа група до 10 поени:**
  - менторство на други студенти
  - освоени награди или пофалници
  - учество на семинари
  - учество на симпозиуми и

- други активности предвидени со предметната програма.

Распределбата на поените за конкретните активности од претходно наведените групи ја врши предметниот наставник кој има обврска да ја стави на увид на студентите, на почетокот на наставата по соодветната наставна дисциплина.

Максималниот број поени од сите активности од овој член потребен за формирање на завршната оценка не може да биде поголем од 20.

Стегнатите поени по основ на присуство и активност на предавања и вежби важат само до евентуалното повторно запишување на предметот. Правото на стекнатите поени од другите активности (семинарски трудови, проекти, менторство и др.) останува и доколку студентот повторно го запише предметот.

Член 44

Доколку студентот ги положи двата колоквиуми и заедно со другите активности од континуираното оценување освои повеќе од 50 поени, тој поднесува испитна пријава за завршно оценување во редовните испитни рокови и притоа не се јавува на завршното оценување.

Доколку студентот освои повеќе од 50 поени само со полагање на колоквиумите, тогаш за позитивна оценка не му е потребен дополнителен број поени од другите активности, освен ако тие не се предвидени како задолжителни со предметната програма.

Член 45

Доколку студентот не ги положи колоквиумите како начин на полагање на испитот, тогаш целата материја од предметната програма ја полага на завршниот испит. Ако предметот е во зимскиот семестар, ова право трае до првото наредно запишување на зимскиот семестар. Ако предметот е во летниот семестар, ова право трае до наредното запишување на летниот семестар.

Редовните студенти кои не го положиле, односно не го полагаат испитот преку колоквиуми, т.е. го полагаат испитот само преку завршно оценување, се оценуваат со поени од 0 до 80, при што услов за положен завршен испит се освоени минимум 41 поен, но и освоени најмалку уште 10 поени од другите активности наведени во член 45, што значи вкупно над 50 поени. Доколку студентот освои повеќе од 50 поени само на завршното оценување, тогаш за позитивна оценка не му е потребен дополнителен број поени од другите активности, освен ако тие не се предвидени како задолжителни со предметната програма.

Член 46

Пред објавувањето на резултатите од завршното оценување, предметниот наставник е должен да објави прелиминарна листа за постигнатите резултати на студентите кои предметот го полагаале преку континуирано оценување (колоквиуми).

Листата од претходниот став ги содржи поените освоени на колоквиумите и другите форми на континуирано оценување.

Предметниот наставник ја формира конечната оценка врз основа на претходно објавените резултати од колоквиумите и другите активности и истата ја објавува во резултатите за завршно оценување за соодветниот испитен рок.

Член 47

За континуираното како и за завршното оценување, остварените резултати на студентите јавно се објавуваат најдоцна во рок од 10 дена од одржувањето на колоквиумот односно испитот.

Предметниот наставник објавува прелиминарна листа на резултатите во која се внесени сите елементи што биле основа за формирање на завршната оценка. Доколку во рок од 5 (пет) дена од објавувањето нема забелешки на објавената прелиминарна листа, предметниот наставник објавува конечни резултати.

Ако има оправдани забелешки од страна на студентот во рок од 5 дена од објавувањето на прелиминарната листа, предметниот наставник ја корегира листата и повторно ја објавува со внесените корекции, после што истата станува конечна.

Студентот има право на формален писмен приговор на објавената конечна листа од претходниот став во согласност со член 60 од овој Правилник.

Член 48

Формирањето конечна оценка од континуираната проверка на знаењата, завршното оценување и останатите активности во рамките на предметната програма, се врши врз основа на вкупниот број освоени поени по сите основи, и тоа:

- од 0 до 50 поени: оценка 5 (пет)
- од 51 до 60 поени: оценка 6 (шест)
- од 61 до 70 поени: оценка 7 (седум)
- од 71 до 80 поени: оценка 8 (осум)
- од 81 до 90 поени: оценка 9 (девет)
- од 91 до 100 поени: оценка 10 (десет).

Член 49

Доколку при утврдувањето конечен број поени се појават децимали, се врши заокружување на бројот на следниов начин: ако првата децимала е помала од 5 се заокружува претходниот цел број, а ако истата е еднаква или поголема од 5 се заокружува следниот цел број.

Конечната оценка се евидентира во пријавата за испит што ја пополнува и потпишува предметниот наставник во индексот, извештај за испит и во електронскиот систем за евиденција.

НАЧИН НА ПРИЈАВУВАЊЕ ИСПИТИ И ВОДЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈА ЗА СПРОВЕДЕНИТЕ ИСПИТИ

Член 50

Проверката на знаењата на студентите се врши преку колоквиумски седмици (во осмата и петнаесеттата седмица во секој семестар) и во три испитни рокови: февруарски, јунски и септемврски. Колоквиумските седмици и испитните рокови се дефинирани во Календарот за реализација на студиската година.

Со одлука на Наставно-научниот/Наставничкиот совет, може да се

утврдат најмногу уште два испитни рока во текот на студиската година. Во овие испитни рокови студентите за полагањето на испитите плаќаат определен надоместок за што одлучува Деканатската, односно, управата на Единицата на Универзитетот.

За студентите со статус апсолвент, единиците на Универзитетот, покрај трите редовни, задолжително организираат уште два дополнителни испитни рока.

Студентите кои стекнале статус на апсолвент имаат право да ги полагаат сите заостанати предмети во сите испитни рокови.

Член 51

Студентите го вршат пријавувањето на испитите со пополнување испитни пријави и нивно поднесување до службата за студентски прашања во определените рокови за пријавување на испитите и преку системот за електронска евиденција.

Студентот може да го пријави испитот и по предвидениот рок, но најдоцна до денот на одржување на испитот, пришто се плаќа определен надоместок за задоцнетото пријавување.

Службата за студентски прашања врши проверка на поднесените испитни пријави и изготвува записник за спроведување на испитот, генериран од системот за електронска евиденција, во којшто се внесени кандидатите за полагање на испитот по соодветниот предмет.

Записникот не може да се надополнува со други кандидати, по започнувањето на испитот.

Член 52

На денот на спроведување на испитот, предметниот наставник е должен да го провери идентитетот на студентот и да провери дали истиот е внесен во записникот за спроведување на испитот. Проверката на идентитетот се врши врз основа на индексот, а по потреба и на личната карта.

Член 53

Студентите кои добиле позитивна завршна оценка преку полагање на колоквиуми и други начини на континуирано оценување на знаењето, поднесуваат пријава за испит во испитните рокови најдоцна до наредното запишување на предметот во соодветниот семестар.

Член 54

Студентите при првото полагање на завршниот испит по определена наставна дисциплина не плаќаат надоместок за полагањето на испитот. За секое наредно полагање на соодветниот предмет студентите плаќаат надоместок во согласност со Тарифникот за наплата донесен од страна на Ректорската Управа.

Член 55

Право на проверка на знаењето и евидентирање завршна оценка остваруваат само студентите што го запишале и пријавиле соодветниот предмет, без разлика дали тој предмет е запишан по првпат или повторно е запишан.

Член 56

Конечните резултати од испитите и колоквиумите задолжително се објавуваат на огласна табла и на интернет страницата на единицата (според број

на индекс), при што предметниот наставник е должен да чува примерок од истите.

Резултатите од испитите и колоквиумите се чуваат и во електронска форма.

Член 57

Предметниот наставник е должен да ги чува материјалите врз чија основа се доделени поени при континуираното и завршното оценување (тетратки, тестови, семинарски, проектни задачи итн.), 3 (три) месеци по објавувањето на конечните резултатите.

Предметниот наставник, за секоја студиска година посебно, води евиденција и во електронска форма за постигнатите резултати од колоквиумите и другите форми на континуирано оценување.

Член 58

Предметниот наставник е должен најдоцна во рок од 20 дена од одржувањето на испитот до Службата за студентски прашања да ги достави потпишани испитните пријави, примерок од објавените резултати од испитот и записникот за спроведување на испитот по соодветниот предмет, при што бројот и оценките на положените кандидати треба да е идентичен.

Службата за студентски прашања врши проверка на испитните пријави и доколку тие се исправни, ги внесува во досието на студентот. Доколку службата за студентски прашања утврди определена неисправност на одреден број испитни пријави, за истото, најдоцна во рок од 5 (пет) дена од доставувањето на пријавите, го известува предметниот наставник, а по потреба и продеканот за настава. Предметниот наставник врши исправка на неисправните пријави во рок од 5 (пет) дена од известувањето и истите ги доставува до Службата за студентски прашања којашто ги внесува во досието на студентот.

Член 59

На барање на студентот Единицата издава Уверение или документ за завршното оценување врз основа на податоците во пријавите за испитите за секоја предметна програма, потпишани од наставникот.

Просечниот успех на студентот претставува аритметичка средина на оценките од завршното оценување по сите наставни предмети во текот на студиите на студиската програма, вклучувајќи ја и дипломската работа.

ПРИГОВОР НА ЗАВРШНА ОЦЕНКА

Член 60

Ако студентот не е задоволен од оценката на завршното оценување или ако смета дека испитот не е спроведен во согласност со Законот за високото образование и со Правилникот на Единицата, тој може да поднесе приговор до Деканот/Директорот, во рок од 24 часа од објавувањето на конечните резултати на веб-страницата на Единицата на Универзитетот.

Ако Деканот/Директорот утврди дека се исполнети условите од ставот 1 на овој член, наставникот ќе ја преиспита оценката од завршното оценување во рок од 3 (три) дена.

Ако наставникот не ја преиспита оценката што ја утврдил во рокот од претходниот став или остане на истата, или пак го прифати приговорот, но студентот повторно не е задоволен со добиената оценка, на барање на студентот, испитот се полага пред тричлена Комисија составена од наставници од иста или сродна наставно-научна област, во наредните 24 часа, наредниот работен ден, доколку испитот се полага усно, а доколку испитот се полага писмено во истиот рок Комисијата ја оценува истата писмена задача.

Комисијата од претходниот став ја формира Деканот/Директорот и во истата предметниот наставник не може да биде член. Членови во Комисијата можат да бидат наставници и од други единици на Универзитетот или други универзитети во земјата.

Оценката на Комисија е конечна.

Член 61

После три неуспешни полагања на завршниот испит по одреден предмет, студентот има право при пријавувањето на испитот да поднесе Барање до Деканот/Директорот на Единицата, за полагање на испитот пред Комисија.

Постапувајќи по Барањето на студентот, Деканот/Директорот на Единицата донесува Одлука за формирање Комисија од три члена, пред која студентот, во таа испитна сесија, ќе го полага испитот.

Комисијата е составена од тројца наставници од иста или сродна наставно-научна област. Предметниот наставник не може да биде член на оваа Комисија. Испитот пред Комисијата задолжително се полага писмено.

Член 62

По барање на студентот, му се овозможува да го повтори завршното оценување за повисока завршна оценка по наставен предмет, во период од најмногу три последователни испитни сесии од полагањето на испитот. Ова право студентот може да го оствари доколку нема дипломирано.

Деканот/Директорот, во рок од 3 (три) дена од поднесувањето на барањето, донесува решение по барањето.

Со уважувањето на барањето за препологање на испитот претходно добиената оценка се поништува.

ДИПЛОМСКА РАБОТА

Член 63

Со студиската програма за прв циклус студии може да биде предвидена дипломска работа.

Студентот ја избира темата на дипломската работа во договор со менторот.

Член 64

Во согласност со студиската програма, по завршувањето на сите испити, се брани дипломската работа пред Комисија во состав од најмалку двајца, а најмногу тројца членови. Првиот член на оваа комисија, кој истовремено е

ментор, задолжително е предметниот наставник од соодветната дисциплина на која се однесува темата. За втор и/или трет член на Комисијата се определува/ат наставник/ци од иста или сродна област.

Одлука за составот на комисиите за одбрана на дипломските трудови на предлог на организационите единици носи Наставно-научниот/Наставничкиот/Научниот совет, на почетокот на учебната година.

Во случај на отсуство на вториот и/или третиот член на комисијата на денот кога треба да биде одбраната на дипломскиот труд, со одлука на продеканот за настава/заменик директорот или Деканот/Директорот се определува негова замена.

Во случај на паралелно студирање на повеќе студиски програми, студентот брани толку дипломски трудови колку што стекнува дипломи.

Член 65

Пријавата за одбрана на дипломската работа се поднесува до службата за студентски прашања на Единицата, најдоцна 90 дена по полагањето на последниот испит. Овој рок може да биде продолжен по барање на студентот заради оправдани причини.

Пријавата за дипломската работа ги содржи следниве податоци: име и презиме, број на досие, назив на тема за завршен испит, ментор, предмет, датум на пријавата и потпис на наставникот – ментор.

Службата ја поднесува пријавата до Комисијата за проверка на студентското досие. Комисијата ја сочинуваат продеканот за настава/заменикот директор, секретарот на Единицата (или друго лице овластено од Деканот/Директорот), надлежниот референт за студентски прашања и координаторот/администраторот за ЕКТС на Единицата на Универзитетот.

Комисијата за проверка на студентското досие ја разгледува доставената пријава за завршен испит, врши увид во студентското досие и изготвува записник. Ако студентското досие е комплетно (положени сите испити предвидени со соодветната студиска програма, освоено потребниот минимален број кредити, исполнети евентуалните други обврски предвидени со студиската програма, регулирани финансиските и другите административни обврски и др.), на студентот му се одобрува одбрана на дипломската работа. Доколку студентското досие не е комплетно, тогаш Комисијата досието го враќа во службата за студентски прашања и по неговото комплетирање ќе ја одобри одбраната на дипломската работа.

Датумот за одбрана на дипломската работа го определуваат менторот и студентот, по претходна консултација со надлежниот референт во Службата за студентски прашања.

Одбраната на дипломската работа е јавна и за истата се води записник. Дипломската работа се оценува со оценка од 5 (пет) до 10 (десет) и позитивната оценка на дипломската работа влегува во пресметувањето на просечниот успех на студентот.

Во случај на непостоење консензус по однос на предлогот од сите членови на Комисијата, членот на Комисијата што не е мнозинство, во истиот извештај дава издвоено мислење за дипломскиот труд.

Со успешната одбрана на дипломската работа студентот се стекнува со право за добивање на уверение и диплома за завршени студии на соодветната студиска програма на единицата на Универзитетот.

Доколку студентот не ја одбрани дипломската работа, тој повторно поднесува пријава за изработка на дипломска работа.

Член 66

Студентот брани дипломски труд најдоцна во рок од 8 (осум) години сметајќи од денот на почетокот на семестарот во академската година во којашто студентот се запишал на прв циклус (додипломски) четиригодишни студии.

Студентот брани дипломски труд најдоцна во рок од 6 (шест) години сметајќи од денот на почетокот на семестарот во академската година во којашто студентот се запишал на прв циклус (додипломски) тригодишни студии.

Студентот брани дипломски труд најдоцна во рок од 6 (шест) години од денот на почетокот на семестарот во академската година во којашто студентот се запишал на прв циклус стучни студии.

Студентот брани дипломски труд најдоцна во рок од 10 (десет) години од денот на почетокот на семестарот во академската година во којашто студентот се запишал на прв циклус интегрирани студии.

По барање на студентот, во оправдани случаи наведени во член 37 став 3, Наставно-научниот/Наставничкиот/Научниот совет на Единицата може да одобри продолжување на рокот за одбрана на дипломскиот труд, но најмногу за една година.

ЈАЗИК НА РЕАЛИЗАЦИЈА

Член 67

Наставата на првиот циклус студии на единиците на Универзитетот се изведува на македонски јазик, а за одделни акредитирани студиски програми на странски јазици или за делови од студиски програми во кои учествуваат наставници гости од странство, може да се изведува и на некој од светските јазици.

По исклучок од ставот 1 на овој член, наставата на единиците во состав на Универзитетот може да се изведува на некој од светските јазици.

На универзитетот наставата за најмалку две студиски програми за прв циклус академски студии задолжително се изведува и се полага на англиски јазик.

СТУДЕНТИ

Член 68

Прашањата поврзани со статусот на студентите и нивните права и обврски како и дисциплинските мерки се дефинирани со Законот за високото образование, Статутот на Универзитетот, и статутите на единиците на Универзитетот.

Престанок на статусот на студент

Член 69

На студентот му престанува статусот на студент ако студентот:
- дипломира

- не ги заврши студиите во рокот утврден со закон, Статутот или правилата за студирање на Универзитетот
- се испише
- е исклучен и
- во други случаи утврдени со правилата за студирање на Универзитетот и на Единицата.

Статусот од ставот 1 на овој член може да биде обновен.

По обновувањето на статусот, студентот може да ги продолжи студиите по студиска програма која се применува.

Во случај на промена на студиската програма, студентот е должен да ги ислуша дополнителните предмети, исполни обврските и да ги полага различните предмети во студиската програма.

Студентот на кој му е обновен статусот, ги продолжува студиите во согласност со овој Правилник со плаќање школарина.

Статусот од ставот 1 на овој член може да биде обновен според постапката утврдена со Статутот на Универзитетот, освен ако статусот не престанал со трајно исклучување.

Трошоците за обновување на статусот ги поднесува студентот, а истите се определуваат со општ акт на Универзитетот.

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Член 70

Предметниот наставник кој е член на Комисијата за одбрана на дипломскиот труд, не може да биде лице кое со студентот кој го брани дипломскиот труд е роднина по крв во права линија до кој и да е степен, а во странична линија до четврти степен, или му е брачен другар, лице со кое живее во вонбрачна заедница или роднина по сватовство до втор степен.

Доколку студентот со предметниот наставник е во роднинска врска согласно став 1 од овој член, наставникот е должен да се из земе за тој студент од Комисија за одбрана на дипломскиот труд и за тоа да го извести Деканот/Директорот на Единицата.

Во таков случај, Деканот/Директорот на Единицата, во Комисијата за одбрана на дипломскиот труд, на местото од изземениот наставник назначува друг наставник од иста или сродна научна област во рамките на истото научно поле.

ДИПЛОМИ

Член 71

Лицето кое завршило прв циклус студии се стекнува со назив дипломиран и додавка на соодветната област, ако со закон поинаку не е уредено.

Квалификациите кои се стекнуваат со завршување на студиска програма на прв циклус студии припаѓаат на нивото VI Б за тригодишните додипломски студии, односно на нивото VI А за четиригодишните додипломски студии од Националната рамка на квалификации утврдена со Законот за националната рамка на квалификации и соодветствуваат на ниво VI од Европската рамка на квалификации.

Со завршување на стручните студии од 60 до 120 ЕКТС кредити се стекнува соодветен стручен назив, во согласност со закон.

Квалификациите кои се стекнуваат со завршување на студиска програма на првиот циклус на стручни студии припаѓаат на нивото VI Б за тригодишните стручни студии од прв циклус, односно на нивото V А за кратки стручни студиски програми од прв циклус со 60 до 120 ЕКТС кредити од Националната рамка на високообразовни квалификации утврдена со Законот за националната рамка за квалификации и соодветствуваат на ниво VI, односно ниво V од Европската рамка на високообразовни квалификации.

Студентот кој ќе ги изврши сите обврски по студиската програма за добивање на високо образование во прв циклус на образование Универзитетот и Единицата на Универзитетот, врз основа на евиденцијата што се води за него му издава диплома.

Во меѓународниот промет и дипломата на англиски јазик, академскиот назив по завршување на додипломските студии е bachelor или baccalaureus, односно baccalaurea.

Во меѓународниот промет и дипломата на англиски јазик, стручниот назив по завршување на првиот циклус на стручни студии е bachelor или baccalaureus, односно baccalaurea, со додавка на структурата, ако со закон поинаку не е уредено.

Со дипломата од ставот 5 на овој член се потврдува дека студентот завршил студиска програма од прв циклус и се стекнува со соодветен стручен или научен назив. Составен дел на дипломата е додаток на дипломата.

Диплома и Додаток на дипломата на Универзитетот ја потпишува Ректорот и Деканот/Директорот на Единицата на Универзитетот и се заверува со сув печат на Универзитетот.

Заедничката диплома и Додаток на дипломата ја потпишуваат Ректорот на Универзитетот и овластените лица на високообразовните установи со кои се организира студиската програма за стекнување на заедничка диплома.

Промоцијата на лицата кои завршиле стручни или академски студиски програми од прв циклус на студии ја врши Деканот/Директорот на Единицата на Универзитетот според постапка утврдена со правилата на Единицата на Универзитетот.

Член 72

Дизајнот и содржината на дипломата и уверението ги почитуваат критериумите за меѓународна препознатливост и прифатливост.

Член 73

На студентот кој ќе заврши само дел од студиска програма за стекнување на образование на прв циклус му се издава уверение, генерирано од системот за електронска евиденција, за завршениот дел од студиската програма која содржи податоци за нивото, природата и содржината на студиите, како и постигнатите резултати.

Член 74

Содржината и формата на дипломата и упатството за подготовка на Додаток на дипломата и на другите јавни исправи определени со Законот за високо образование ги пропишува Министерот надлежен за работите на високото образование.

СТУДИСКА ПРОГРАМА ЗА ЗАЕДНИЧКА ДИПЛОМА

Член 75

На Универзитетот, односно неговата Единица може да се организира студиска програма од прв циклус за стекнување заедничка диплома, заедно со друга единица на Универзитетот, заедно со еден или повеќе универзитети, односно самостојни високи стручни школи од Република Македонија или од странство акредитирани во земјата во која и е седиштето, за што одлучува Универзитетот на сопствена иницијатива или на предлог на единиците на Универзитетот.

Кога Универзитетот изведува студиска програма за стекнување на заедничка диплома со странски универзитет, односно самостојни високи стручни школи, се применуваат прописите на оној универзитет, односно самостојна висока стручна школа каде што се изведува студиската програма во поглед на соодносот на застапеноста на задолжителните и изборните предмети.

Заедничката диплома е јавна исправа во која задолжително се наведени универзитетите и нивните единици, односно самостојни високи стручни школи кои заеднички учествувале при изведувањето на студиската програма. Содржината и обликот на заедничката диплома како и прилозите кон дипломата ги определува Универзитетот.

СТУДИСКА ПРОГРАМА ЗА ДВОЈНА ДИПЛОМА

Член 76

Врз основа на билатерален договор, со којшто се регулираат меѓусебните права и обврски помеѓу Универзитетот/Единицата и универзитет, односно самостојна висока стручна школа од Република Македонија или од странство акредитирани во земјата во која им е седиштето, Статутот на Универзитетот и овој Правилник, Универзитетот/Единицата може да реализира студиска програма за двојна диплома и да издава двојна диплома.

НАГРАДИ

Член 77

Студентот може да добива соодветни награди и признанија за посебно покажани резултати во студирањето. Видот на наградите и критериумите и процедурите за нивно доделување ги утврдуваат Универзитетот и/или единиците на Универзитетот.

РОКОВИ

Член 78

Сите наведени рокови во овој Правилник не течат во периодот од 15 јули до 25 август, како и во неработни денови.

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 79

Студентите запишани на студиски програми заклучно со студиската 2017/2018 година продолжуваат да студираат според правилата за студирање кои важеле пред донесувањето на овој Правилник.

Овие студенти, на нивно барање, можат да преминат на студиските програми од прв циклус студии од учебната 2018/2019 во согласност со член 39 од овој Правилник.

Член 80

Овој Правилник влегува во сила со денот на објавувањето во Билтенот на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ – Битола.

Ректор

Проф. д-р Сашо Коруновски